

četvrtak, 8. listopada 2020.

P9_TA(2020)0266

Daljnji razvoj unije tržišta kapitala: poboljšanje pristupa financiranju na tržištima kapitala, posebno za MSP-ove, te daljnje jačanje sudjelovanja malih ulagatelja**Rezolucija Europskog parlamenta od 8. listopada 2020. o daljnjem razvoju unije tržišta kapitala (CMU): poboljšanje pristupa financiranju na tržištima kapitala, posebno za MSP-ove, te daljnje jačanje sudjelovanja malih ulagatelja (2020/2036(INI))**

(2021/C 395/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir izvješće Skupine na visokoj razini za sljedeći CMU iz listopada 2019.,
  - uzimajući u obzir izvješće Foruma na visokoj razini za uniju tržišta kapitala od 10. lipnja 2020.,
  - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” (COM(2020)0103),
  - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 9. srpnja 2020. naslovljenu „Pripreme za promjene. Komunikacija o pripravnosti za kraj prijelaznog razdoblja u odnosu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine” (COM(2020)0324),
  - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2018. naslovljenu „Aksijski plan za financijske tehnologije: za konkurentniji i inovativniji europski financijski sektor” (COM(2018)0109),
  - uzimajući u obzir paket mjera za oporavak tržišta kapitala koji je Komisija predložila 24. srpnja 2020.,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. srpnja 2015. o stvaranju unije tržišta kapitala ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 19. siječnja 2016. o pregledu stanja i izazovima u regulaciji financijskih usluga u EU-u: put prema učinkovitijem i djelotvornijem okviru EU-a za financijsku regulaciju i prema uniji tržišta kapitala te njihov utjecaj ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir rezultate redovite ankete Europske središnje banke o pristupu financiranju za poduzeća,
  - uzimajući u obzir europsku gospodarsku prognozu Komisije za ljetu 2020.,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0155/2020),
- A. budući da bi glavni cilj svih mjera poduzetih za stvaranje unije tržišta kapitala trebao biti poboljšanje raspona privlačnijih, stabilnijih i održivih mogućnosti financiranja koje se nude poduzećima i građanima, uz istodobnu zaštitu gospodarske stabilnosti, minimiziranje financijskog rizika i odgovarajuću zaštitu interesa malih ulagatelja, umirovljenika i potrošača, kako bi se potaknula financijska participacija i štediše pretvorilo u ulagače; budući da je u kontekstu oporavka od posljedica pandemije bolesti COVID-19 pristup financiranju vlasničkim kapitalom postao još važniji za mala i srednja poduzeća, poduzetnike i socijalnu ekonomiju;
- B. budući da unutarnje tržište EU-a karakterizira otvoreno tržišno natjecanje, regulatorni okvir, oslanjanje na međunarodne standarde i suradnja u području nadzora; budući da bi se strategija za uniju tržišta kapitala stoga trebala temeljiti na tim istim načelima;

⁽¹⁾ SL C 265, 11.8.2017., str. 76.⁽²⁾ SL C 11, 12.1.2018., str. 24.

četvrtak, 8. listopada 2020.

- C. budući da razina financiranja potrebna za oporavak gospodarstva EU-a ukazuje na prijeku potrebu za mudrim i održivim ulaganjima za buduće generacije; budući da bi unija tržišta kapitala trebala imati ključnu ulogu, komplementarnu javnim ulaganjima, pri prijelazu na održivo, konkurentno i otporno gospodarstvo u skladu sa zelenim planom EU-a; budući da se trenutno razvija okvir za olakšavanje održivih ulaganja; budući da je taj okvir sastavni dio nastojanja EU-a da se u okviru unije tržišta kapitala izvori financiranja povežu s potrebama gospodarstva i planom održivog razvoja Unije;
- D. budući da bi se tržišta kapitala EU-a najbolje mogla staviti u službu gospodarstva i prijeko potrebnog gospodarskog oporavka ako budu transparentna, konkurentna, otporna, središnje poravnavana i temeljena na pravednim propisima;
- E. budući da neki ulagači imaju višu toleranciju na rizik u odnosu na druge i budući da nisu sva poduzeća u mogućnosti pristupiti financiranju na tržištima kapitala i imati koristi od njega;
- F. budući da je uspostava sigurne imovine europodručja ključna za financijsku integraciju i razvoj unije tržišta kapitala; budući da je sigurna imovina u EU-u nužna za stvaranje integriranog, dubokog i likvidnog europskog tržišta obveznica kao središnjeg dijela unije tržišta kapitala, koje bi moglo poslužiti kao referentna vrijednost za utvrđivanje vrijednosti obveznica, vlasničkih vrijednosnih instrumenata i druge imovine u europodručju te kao kolateral diljem europodručja;
- G. budući da većina dosad poduzetih mjera za uspostavu unije tržišta kapitala ide u pravom smjeru, iako više ciljeva nije ostvareno, te da se posljednjih godina u stvari povećala važnost bankovnog kreditiranja u usporedbi s financiranjem putem vlasničkih udjela; budući da preostaje još mnogo nedovršenog posla u pogledu konvergencije, preciznosti, učinkovitosti i pojednostavnjenja donesenih mjera; budući da je za projekt unije tržišta kapitala od ključne važnosti ambiciozna vizija, kako bi se prevladala nacionalno osjetljiva pitanja i stvorio zamah za dovršetak unije tržišta kapitala, što bi dovelo do toga da EU postane privlačno tržište za ulaganja stranog kapitala i da se poveća njegova konkurentnost na globalnim tržištima;
- H. budući da je razvoj unije tržišta kapitala tijesno povezan s produblivanjem ekonomske i monetarne unije i, posebno, dovršetkom bankovne unije; budući da u svojoj Rezoluciji od 19. lipnja 2020. naslovljenoj „Bankovna unija – godišnje izvješće za 2019”⁽³⁾. Parlament pozvao na dovršetak bankovne unije stvaranjem i punom provedbom europskog sustava osiguranja depozita; budući da će i bankovna unija ostati nedovršena sve dok bude nedostajao vjerodostojan zaštitni mehanizam za Jedinствeni fond za sanaciju; poziva da se također razmotri potreba da se za europodručje u cjelini uspostavi mehanizam za fiskalnu stabilizaciju; budući da unija tržišta kapitala mora biti popraćena mjerama anticikličke politike, kako bi se diljem EU-a osigurao jednak pristup mogućnostima financiranja i ulaganja;
- I. budući da je financijska regulativa, posebno u području bankarstva i revizije, nedavno mijenjana u okviru odgovora na bolest COVID-19; budući da je financiranje na tržištima kapitala potrebno kako bi se u EU-u povećao ukupni kapacitet financiranja i smanjilo oslanjanje na bankovne zajmove; budući da će dobro kapitalizirani bankovni sektor i dalje imati važnu ulogu u financiranju poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća;
- J. budući da je nedostatak središnjeg mehanizma s lako dostupnim, pouzdanim, razumljivim i usporedivim javnim informacijama jedan od razloga zbog kojih poduzeća teško pronalaze ulagače; budući da je ulagačima teško procijeniti mlada i mala poduzeća koja tek nedugo posluju, što otežava mogućnost proboja inovativnih rješenja, posebno za mlade poduzetnike;
- K. budući da je na temelju iskustva s velikom recesijom postignut konsenzus o tome da je institucionalnu strukturu europodručja potrebno reformirati kako bi se povećala njegova sposobnost suočavanja s velikim gospodarskim šokovima; budući da je u tom pogledu u ekonomskoj literaturi najčešći zaključak da je bolja apsorpcija šokova u SAD-u ponajprije rezultat djelotvornije raspodjele privatnog rizika između tržišta kredita i kapitala;

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0165.

četvrtak, 8. listopada 2020.

- L. budući da su u EU-28 mala i srednja poduzeća činila 99,8 % svih poduzeća u nefinancijskom sektoru poslovanja te da su u tom sektoru bila zaslužna za 56,4 % generirane dodane vrijednosti i 66,6 % radnih mjesta; budući da su 93 % tog sektora činila mikroproduzeća, 5 % mala, a srednja tek 0,9 % (*);
- M. budući da će socijalna i gospodarska kriza uzrokovana bolešću COVID-19 i mjerama ograničenja imati posebno negativan učinak na MSP-ove te da bi sličan učinak mogle imati i na male štediške; budući da bi se odgovorom EU-a na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 u okviru Europskog plana gospodarskog oporavka trebalo omogućiti znatno ubrizgavanje kapitala, što bi trebalo popratiti poticajima za promicanje tržišnog financiranja i smanjenje ovisnosti o bankovnom kreditiranju kako bi se povećao pristup europskih poduzeća financiranju i izgradilo otporno gospodarstvo EU-a te očuvala radna mjesta i proizvodni kapaciteti država članica;
- N. budući da je zbog složenosti skandala u koji je bio uključen njemački pružatelj platnih usluga *Wirecard*, poduzeće s indeksa DAX 30 koje je 24. lipnja 2020. pokrenulo stečajni postupak, i kojim su otkriveni nedostaci u europskom regulatornom okviru, potrebna pažljiva procjena kako bi se utvrdilo kako je bilo moguće da se prijevara ogromnih razmjera tako dugo ne otkrije; budući da je taj nedavni skandal još jednom istaknuo potrebu za hitnim prilagodbama europske nadzorne strukture za financijsko izvješćivanje, financijske inovacije, plaćanja i povezana područja, među kojima su i revizija i sprječavanje pranja novca / financiranja terorizma;
- O. budući da unija tržišta kapitala treba mobilizirati potražnju među malim štedišama; budući da je za postizanje tog cilja potrebno da mali ulagatelji osjete promjene u investicijskoj kulturi; budući da će do takve promjene doći tek kada mali ulagatelji budu uvjereni da je ulaganje u tržišta kapitala poželjno, a rizici kojima je ono podložno prihvatljivi i jasno definirani; budući da bi Komisija trebala istražiti dodatne mogućnosti za informiranje o koristima projekta unije tržišta kapitala, na primjer promjenom naziva kako bi se odrazila izravna veza između štednje građana EU-a i ulaganja u gospodarski rast i oporavak u razdoblju nakon COVID-a, kako je predložila skupina na visokoj razini *Next CMU*;
- P. budući da prema nedavnim izvješćima i anketama među potrošačima (†) većina europskih malih ulagatelja ima preferencije u pogledu održivosti i pri donošenju odluka o ulaganju želi uzeti u obzir okolišne, socijalne ili upravljačke čimbenike i rizike, ali im se rijetko nude kompatibilni proizvodi;
- Q. budući da su tržišna kretanja koja su posljedica pandemije COVID-a19 predstavljala ispitivanje otpornosti cijelog financijskog ekosustava „u stvarnosti” te da bi trebala uslijediti detaljna procjena koristi i nedostataka postojećih pravila EU-a o financijskoj stabilnosti i financijskom nadzoru;
- R. budući da izlazak Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije dovodi do strukturnih promjena u financijskom sustavu EU-a; budući da će tržišta kapitala EU-a nakon Brexita imati policentrični karakter, što vodi prema većem riziku od fragmentacije u EU-u; ističe važnost promicanja politika i mjera, uključujući čvrst stav prema pristupu trećih zemalja tržištu EU-a i dinamičan sustav praćenja režima istovjetnosti, kojima se osiguravaju otpornost, povezivost i konkurentnost financijskih tržišta EU-a, kao i njihova stabilnost i jednaki uvjeti za sve; budući da će, kako bi se zajamčili jednaki uvjeti, istovjetnost moći biti priznata jedino ako se smatra da regulatorni i nadzorni režim i standardi određene treće zemlje ispunjavaju relevantne zahtjeve utvrđene u zakonodavstvu EU-a;
- S. budući da financijska tehnologija ima potencijal biti u skladu s određenim potrebama MSP-ova i malih ulagača, time što omogućuje decentralizirane načine poslovanja i poboljšanja u pogledu učinkovitosti;

Financiranje poslovanja

1. prima na znanje komunikaciju Komisije od 24. rujna 2020. naslovljenu „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća – novi akcijski plan” (COM(2020)0590); ustraje u tome da je za pružanje doprinosa gospodarskom i društvenom oporavku nakon pandemije bolesti COVID-19 potrebno dovršiti uniju tržišta kapitala; traži od Komisije da se snažnije obveže na postizanje stvarnog napretka u pitanjima kao što su nadzor, oporezivanje i stečajni zakoni, koja i dalje predstavljaju velike prepreke istinskoj integraciji tržišta kapitala EU-a;

(*) Godišnje izvješće Europske komisije o europskim MSP-ovima 2018./2019.

(†) Vidjeti primjerice: <https://2degrees-investing.org/wp-content/uploads/2020/03/A-Large-Majority-of-Retail-Clients-Want-to-Invest-Sustainably.pdf>

četvrtak, 8. listopada 2020.

2. poziva na uklanjanje prepreka i prekomjerne birokracije, kada je to moguće, što se odnosi i na pojednostavnjenje i proporcionalniju primjenu zakonodavstva gdje je to relevantno i poticajno za financijsku stabilnost, kako bi se diversificirali izvori financiranja za europska poduzeća, s posebnim naglaskom na MSP-ove, uključujući novoosnovana poduzeća i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, te kako bi se promicala njihova mogućnost pristupa tržištima vlasničkih instrumenata te pristup raznovrsnijim, dugoročnijim i konkurentnijim mogućnostima ulaganja za male i velike ulagatelje; ističe da je potrebno smanjiti postojeći visoki udio financiranja kreditiranjem; ističe da trenutačna situacija europska poduzeća, a posebno MSP-ove, čini slabijima i ranjivijima; poziva na uvođenje „MSP testa” za procjenu učinka svake inicijative u okviru unije tržišta kapitala na ta poduzeća;
3. napominje da su među nužnim mjerama kojima će se zajamčiti pristup financijskim tržištima za MSP-ove, uključujući novoosnovana poduzeća i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, olakšavanje investicijskih istraživanja, pojednostavnjenje definicije MSP-ova u relevantnom zakonodavstvu EU-a i pojednostavnjenje zahtjeva za izdavanje; poziva države članice na rebalans povlaštenog poreznog tretmana duga u odnosu na vlasničke instrumente; podržava reviziju režima Direktive o tržištima financijskih instrumenata (MiFID II) radi poticanja istraživanja ulaganja malih i srednjih poduzeća;
4. poziva Komisiju da izradi zakonodavni prijedlog o „europskim osiguranim obveznicama” kao novom instrumentu financiranja s dvostrukom zaštitom za banke kojim bi se mogao poboljšati pristup financiranju za mala i srednja poduzeća diljem EU-a; podsjeća da bi europske osigurane obveznice mogle biti usmjerene na konkretne ciljeve, primjerice na pružanje potpore malim i srednjim poduzećima pri prijelazu na konkurentnije i održivije gospodarstvo te na usmjeravanje sredstava u realno gospodarstvo;
5. poziva Komisiju da ojača obveze banaka u pogledu davanja povratnih informacija u slučaju odbijanja zahtjeva za kreditiranje malih i srednjih poduzeća jer bi sveobuhvatnije povratne informacije mogle pružiti priliku malim i srednjim poduzećima kojima je odbijen zahtjev da prilagode svoj poslovni pristup i dobiju nova saznanja;
6. poziva na daljnju integraciju i poboljšanje europskih tržišta kapitala kako bi ih se učinilo što privlačnijima, konkurentnijima i otpornijima, posebno u kontekstu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a;
7. ističe ključnu važnost jačanja sposobnosti europodručja za apsorpciju rizika;
8. naglašava da zemlje europodručja mogu poboljšati svoje unutarnje kapacitete za suočavanje s makroekonomskim šokovima, posebno djelotvornim smanjenjem slabosti u svojim gospodarstvima, bankarskim sektorima i javnim financijama; nadalje smatra da gospodarsku otpornost treba poboljšati strukturnim reformama kojima se podupire potencijalni rast i povećava fleksibilnost;
9. ističe da su učinkovita i integrirana financijska tržišta ključni preduvjet za učinkovitu podjelu privatnog rizika u europodručju; smatra da bi istinska unija tržišta kapitala mogla znatno doprinijeti diversifikaciji i smanjenju rizika;
10. konstatira pad tržišta inicijalnih javnih ponuda (IPO), što je odraz njihove ograničene privlačnosti, posebno za manja poduzeća; ističe da su MSP-ovi u tom pogledu suočeni s nerazmjernim administrativnim opterećenjima i troškovima usklađivanja povezanima sa zahtjevima za uvrštavanje; smatra da bi se učinkovitost i stabilnost financijskih tržišta trebala poboljšati i da bi se trebalo olakšati uvrštavanje poduzeća na burzu; potiče stvaranje i prioritiziranje velikog privatnog paneuropskog fonda, fonda za inicijalne javne ponude (IPO), u svrhu podupiranja MSP-ova; napominje da je potrebno zajamčiti privlačno okruženje za MSP-ove, i u fazi prije i u fazi poslije inicijalne javne ponude;
11. pozdravlja ideju foruma na visokoj razini o uspostavi europske jedinstvene pristupne točke (ESAP) kako bi se objedinile informacije o trgovačkim društvima u EU-u povezivanjem postojećih nacionalnih registara i registara EU-a te baza podataka o trgovačkim društvima, kako bi se pomoglo poduzećima, posebno onima u manjim državama članicama, da privuku ulagače; ističe da bi poduzećima trebalo omogućiti kontrolu nad dostupnošću njihovih podataka u ESAP-u; poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog o europskoj jedinstvenoj pristupnoj točki za financijske i nefinancijske informacije u pogledu i uvrštenih i neuvrštenih poduzeća iz EU-a, poštujući pritom, gdje je primjenjivo, načelo proporcionalnosti; poziva Komisiju da uskladi zahtjeve u pogledu transparentnosti iz Direktive o nefinancijskom izvješćivanju s onima iz Uredbe o taksonomiji i Uredbe o objavama povezanima s održivosti u sektoru financijskih usluga;

četvrtak, 8. listopada 2020.

12. poziva da se razmotri odvrća li postupanje s manjinskim udjelima društava kćeri u skladu s Uredbom o kapitalnim zahtjevima (CRR) od uvrštavanja na burzu, imajući pritom na umu razloge za zabrinutost u pogledu financijske stabilnosti i pitanje dodane vrijednost za financiranje realnog gospodarstva;

13. poziva na ubrzavanje razvoja tržišta poduzetničkog kapitala (VC) i privatnih tržišta vlasničkih instrumenata u okviru jedinstvenog i transparentnog okvira za europske fondove poduzetničkog kapitala ((EuVECA) ⁽⁶⁾), povećanjem dostupnosti financiranja za ulaganja poduzetničkim kapitalom i razvojem većih fondova poduzetničkog kapitala za rane i kasnije faze, planova poreznih poticaja za poduzetnički kapital i ulaganja poslovnih anđela te za aktivna tržišta za inicijalne javne ponude poduzeća koja su dobila potporu poduzetničkog kapitala; naglašava da bi ti programi poreznih poticaja trebali biti osmišljeni tako da budu ekonomski i socijalno održivi i odgovorni te da podliježu sustavnom praćenju i evaluaciji;

14. ističe potrebu za povećanjem transparentnosti i smanjenjem fragmentacije na europskim tržištima poduzetničkog kapitala; ističe da je potrebno ojačati europske fondove za dugoročna ulaganja (ELTIF), europske fondove poduzetničkog kapitala i europske fondove za socijalno poduzetništvo (EuSEF) kako bi se razvili paneuropski instrumenti za privatni vlasnički kapital; podržava reviziju Uredbe (EU) 2015/760 o europskim fondovima za dugoročna ulaganja ⁽⁷⁾, uključujući analizu mogućih ciljanih prilagodbi povezanih bonitetnih kalibracija u regulatornim okvirima za bankarstvo i osiguravajuća društva, vodeći pritom računa o zaštiti financijske stabilnosti, kako bi se na taj način malim ulagateljima omogućilo da sudjeluju u dugoročnom financiranju neuvrštenih poduzeća, infrastrukturnim projektima i održivim ulaganjima i tako iskoristio puni potencijal ELTIF-a;

15. poziva na provedbu mjera za revitalizaciju tržišta sekuritizacije u Europi tako da ih se učini privlačnima za izdavatelje i ulagače; poziva europska nadzorna tijela i Komisiju da dovrše sve regulatorne tehničke standarde; poziva na pojednostavljenje i racionalizaciju regulatornih zahtjeva za objavljivanje, jednostavne, transparentne i standardizirane kriterije i provjere te na pružanje jednostavnih parametara osjetljivih na rizik za procjenu prijenosa značajnog rizika;

16. prima na znanje prijedloge o sekuritizaciji predstavljene 24. srpnja 2020. u okviru paketa za oporavak tržišta kapitala; traži od Komisije da procijeni kako bi ciljne izmjene Uredbe o sekuritizaciji mogle osloboditi kapacitet za financiranje, kako bi se izbjeglo smanjenje kreditiranja europskih banaka uz istodobno rješavanje pitanja financijske stabilnosti, s obzirom na to da priroda nekih sintetskih sekuritizacija može dovesti do specifičnih bonitetnih i sistemskih rizika; stajališta je da bi takva ciljana procjena mogla sadržavati ponovno usklađivanje pristupa novčanim i bilančnim sintetskim sekuritizacijama te regulatornom kapitalu i likvidnosti s pristupom pokrivenim obveznicama i zajmovima, kao i preispitivanje zahtjeva za objavljivanje i dubinsku analizu za sekuritizaciju trećih strana, pokrivene obveznice te jednostavnu, transparentnu i standardiziranu (STS) sekuritizaciju;

17. poziva Komisiju da procijeni učinak potencijalnih ciljanih mjera na financijsku stabilnost, usklađivanje i pojednostavljenje zakonodavstva o tržištu vrijednosnih papira, da olakša brz oporavak nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19, olakša ulaganja u realno gospodarstvo, posebno u MSP-ove, te da novim sudionicima i novim proizvodima omogući ulazak na tržište, vodeći računa o zaštiti potrošača i integritetu tržišta uz istodobno poticanje prekograničnih vlasničkih ulaganja i trgovine; nadalje, poziva Komisiju da procijeni je li potrebno preispitati Uredbu o tržištima financijskih instrumenata (MiFIR), uključujući obvezu u pogledu trgovanja dionicama (STO) i obvezu u pogledu trgovanja izvedenicama (DTO), kako bi se uklonili eventualni problemi koji bi mogli utjecati na sposobnost poduzeća iz EU-a da prikupe kapital u ovom trenutku, posebno s obzirom na kraj prijelaznog razdoblja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

18. žali zbog toga što je tržište EU-a za skupno financiranje nedovoljno razvijeno u odnosu na druga velika gospodarstva; pozdravlja novi jedinstveni skup kriterija za pravila na razini EU-a dogovoren u prosincu 2019. (2018/0048(COD)) kako bi se pomoglo u rješavanju te situacije i potaknulo prekogranično financiranje poslovanja; traži od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) i Komisije da pomno prate provedbu novih pravila kako bi reagirali i predložili promjene ako se ne uoče znatnija poboljšanja skupnog financiranja kao alternativnog oblika financiranje malih i srednjih poduzeća; traži od Komisije i država članica da MSP-ove aktivno obavještavaju o alternativnim financijskim instrumentima koji su im dostupni;

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (SL L 115, 25.4.2013., str. 1.).

⁽⁷⁾ SL L 123, 19.5.2015., str. 98.

četvrtak, 8. listopada 2020.

19. poziva Komisiju da istraži inicijative za poticanje radničkog dioničarstva kako bi se promicalo izravno sudjelovanje malih štediša u financiranju gospodarstva te kao alat za poboljšanje korporativnog upravljanja i pomoć u razvoju kulture privatnog vlasničkog kapitala;
20. poziva Komisiju da promiče izravno sudjelovanje malih štediša u financiranju gospodarstva, uzimajući u obzir mogućnost povrata na ulaganje za male ulagatelje;
21. poziva Komisiju da u svjetlu krize uzrokovane bolešću COVID-19 i Brexita preispita propise o disciplini namire iz Uredbe o namiri i središnjim depozitorijima vrijednosnih papira (CSDR);

Promicanje dugoročnih i prekograničnih ulaganja te financijskih proizvoda

22. poziva države članice da izmijene svoje nacionalne porezne okvire kako bi se smanjile porezne prepreke za prekogranična ulaganja, među ostalim i postupcima za prekogranični povrat poreza po odbitku na dividende ulagateljima, uključujući male ulagatelje, u slučajevima u kojima bi inače moglo doći do dvostrukog oporezivanja; smatra da bi se takvi postupci trebali središnje poravnati, putem paneuropske digitalne platforme, i da bi ulagateljima trebali omogućiti da u stvarnom vremenu utvrde svoj povrat na ulaganje; poziva države članice da blisko surađuju s OECD-om i njegovim projektom za ugovorna oslobođenja i poboljšanje usklađenosti (TRACE), da uravnoteže povlašteni porezni tretman duga kojim se penalizira financiranje inovacija privatnim ulaganjima te da potiču mogućnosti dugoročnog ulaganja za ulagače kako bi se građanima EU-a pomoglo da ostvare bolji povrat na dugoročnu štednju;
23. mišljenja je da bi jednostrane izmjene nacionalnih poreznih okvira unutar EU-a radi smanjenja poreznih prepreka prekograničnim ulaganjima dodatno povećale broj različitih poreznih pravila koja trgovačka društva moraju poštovati kada posluju prekogranično, što bi povećalo troškove i pružilo dodatne mogućnosti za izbjegavanje plaćanja poreza; ponavlja svoj poziv državama članicama da se dogovore o istovremenom usvajanju prijedloga o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) te da pritom uzmu u obzir mišljenje Parlamenta koje već uključuje koncept virtualnog stalnog poslovnog nastana i formule za raspodjelu; poziva države članice da premoste razlike u stajalištima o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit, s obzirom na važnost tog instrumenta za stvaranje okvira kojim se potiče sigurnost, sprečava dvostruko oporezivanje i smanjuju administrativni troškovi, čime će se povećati prekogranična ulaganja;
24. ističe važnost povećanja pravne sigurnosti za prekogranična ulaganja povećanjem učinkovitosti i djelotvornosti nacionalnih stečajnih postupaka te daljnjim usklađivanjem pravila o korporativnom upravljanju, što uključuje zajedničku definiciju „dioničara”, kako bi se olakšalo ostvarivanje prava dioničara i njihovo ulaganje u trgovačka društva diljem EU-a; ističe važnost pružanja pouzdanog okvira pravne zaštite za prekogranična ulaganja unutar EU-a po raskidu bilateralnih ugovora o ulaganju unutar EU-a; poziva Komisiju da u tom smislu predloži zakonodavne inicijative i/ili izda preporuke državama članicama, prema potrebi;
25. ističe važnost dugoročnih ulaganja sudionika na financijskim tržištima u vlasnički kapital za potporu neovisnim europskim poduzećima u Uniji, snažne i otporne strateške sektore, održivi gospodarski rast i blagostanje u korist građana EU-a;
26. naglašava potrebu za daljnjim napretkom u provedbi uistinu jedinstvenih pravila za financijske usluge na unutarnjem tržištu, što uključuje i zajedničke definicije i standarde o održivom financiranju; poziva Komisiju i europska nadzorna tijela da se usredotoče na uporabu alata za usklađivanje supervizorskih postupaka i da povećaju njihovu djelotvornost;
27. naglašava, s obzirom na goleme demografske promjene s kojima je Unija suočena, potrebu za promicanjem mirovinskog osiguranja, posebno kada je riječ o mirovinama iz drugog i trećeg stupa; pozdravlja paneuropski osobni mirovinski proizvod (PEPP); konstatira da je PEPP dobrovoljni proizvod koji je komplementaran nacionalnim javnim mirovinskim fondovima; podsjeća da će porezni tretman biti ključan element za razvoj PEPP-ova u budućnosti; podsjeća na preporuku Komisije od 26. lipnja 2017. u kojoj se države članice poziva da zajamče da PEPP-ovi podliježu jednakom oporezivanju kao i nacionalni mirovinski proizvodi, kako bi postali opcija za štediše; poziva na to da se prije sljedeće zakonodavne revizije Uredbe o PEPP-u provede temeljita evaluacija tržišta paneuropskih osobnih mirovinskih proizvoda koja će se temeljiti na dokazima, pa i u pogledu postojanja jednakih uvjeta;

četvrtak, 8. listopada 2020.

28. potiče države članice da promiču mirovinske sustave koji se temelje na kapitaliziranoj štednji kao način za produblјivanje izvora europskog kapitala dostupnog za dugoročna ulaganja te da poboljšaju tržišnu dinamiku i poticaje za ulaganja; smatra da bi se mirovine koje se temelje na kapitaliziranoj štednji trebale revitalizirati i učiniti privlačnijima; poziva na poduzimanje mjera za prevladavanje prepreka za supostojanje javnih i privatnih mirovinskih sustava; potiče sudjelovanje ulagača u dugoročnim proizvodima putem politika poreznih poticaja osmišljenih kako bi se ostvario pozitivan gospodarski i socijalni učinak i promicali jednaki uvjeti za sve ponuditelje i vrste proizvoda;

29. potiče Komisiju da u okviru Direktive o subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) razmotri uvođenje režima EU-a „de minimis” ili režima izuzeća za profesionalne i/ili poluprofesionalne ulagatelje;

30. napominje da je Direktivu o solventnosti II potrebno revidirati do kraja 2020. te da će Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA), nakon konzultacija s različitim dionicima, Komisiji dati tehničke savjete, uključujući u pogledu iskustava stečenih u pogledu izbijanja bolesti COVID-19, osobito u vezi s pokrivanjem rizika povezanih s pandemijom; traži od Komisije i EIOPA-e da na temelju ciljane procjene učinka ocijene moguće koristi i bonitetnu opravdanost prilagodbe kapitalnih zahtjeva za ulaganja u vlasnički kapital i privatni dug, posebno za MSP-ove, potencijalno preko pristupa internog modela, kako bi se osiguralo da kapitalni zahtjevi za osiguravatelje i mirovinske fondove ne obeshrabruju dugoročna ulaganja; potiče brzo ukidanje nacionalnih izuzeća i smanjenje prekomjerne regulacije u nacionalnoj provedbi Direktive Solventnost II;

31. ističe potrebu za stvaranjem i poticanjem dostupnosti prikladne održive imovine; potiče Komisiju da predloži zakonodavnu inicijativu za standard EU-a za zelene obveznice; poziva na daljnje rasprave o stvaranju europske sigurne imovine na temelju evaluacije prijedloga o vrijednosnim papirima osiguranim državnim obveznicama koju će provesti Komisija te mogućih razvoja događaja, kako bi se ojačala međunarodna uloga eura, stabiliziralo financijska tržišta i bankama omogućilo da diversificiraju svoje portfelje;

32. naglašava da su adekvatna bonitetna pravila kojima se osigurava sposobnost apsorpiranja gubitaka ključna za očuvanje financijske stabilnosti, te da je u isto vrijeme potrebno težiti ravnoteži kako bi se osiguralo unapređenje sposobnosti financijskih institucija da ulažu i pozajmljuju realnom gospodarstvu kao i unapređenje globalne konkurentnosti EU-a; poziva Komisiju da pri provedbi finaliziranih standarda Basel III posveti adekvatnu pozornost ponderima rizika koji se primjenjuju na ulaganja banaka u vlasnički kapital, posebno na dugoročni vlasnički kapital MSP-ova;

33. naglašava da bi unija tržišta kapitala trebala biti dosljedna i usklađena s europskim zelenim planom, a posebno s Planom ulaganja za održivu Europu i taksonomijom EU-a za održive aktivnosti; smatra da bi se preko unije tržišta kapitala ulaganja trebalo usmjeravati prema ekološki prihvatljivim i konkurentnim projektima, čime bi se doprinijelo programu EU-a za održivost;

Arhitektura tržišta

34. naglašava da je potrebna učinkovita i djelotvorna suradnja između europskih i nacionalnih nadzornih tijela kako bi se prevladale njihove različitosti i kako bi se zajednički radilo na istinskoj konvergenciji nadzora u cilju promicanja zajedničkog europskog modela nadzora i provedbe, pod vodstvom Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA), u svrhu smanjenja postojećih prepreka prekograničnim financijskim operacijama; konstatira važnost ESMA-e, EIOPA-e i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) u tom procesu, uz poštovanje uloge koju imaju nacionalna nadležna tijela, kako je utvrđeno u nedavno usuglašenoj reviziji Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS); nadalje, podsjeća da je potrebna reforma upravljačke strukture europskih nadzornih tijela kako bi ona postala neovisnija o nacionalnim nadzornim tijelima;

35. poziva Komisiju da, s ciljem mogućeg povećanja učinkovitosti, razmotri postupno dodjelјivanje izravnih nadzornih ovlasti ESMA-i, uključujući izravni nadzor nad određenim tržišnim segmentima kao što su središnje druge ugovorne strane i središnji depozitoriji vrijednosnih papira u EU-u te europska jedinstvena pristupna točka, kao i veće ovlasti za intervencije u pogledu proizvoda; također naglašava potrebu za imenovanjem jedinstvenog europskog nadzornog tijela, u suradnji s relevantnim nacionalnim nadležnim tijelima, na temelju zajedničkih pravila i intervencijskih ovlasti u pogledu proizvoda, radi nadzora aktivnosti povezanih s kriptoinovinom sa znatnim prekograničnim elementom u EU-u;

36. izražava zabrinutost u pogledu nedavnog skandala u koji je bilo uključeno njemačko FinTech poduzeće Wirecard; u tom pogledu traži od Komisije i nadležnih tijela EU-a da analiziraju u kojoj se mjeri taj skandal može pripisati nedostacima u regulatornom okviru EU-a u području revizije i nadzora te jesu li nacionalna nadzorna tijela i nadzorna tijela EU-a dovoljno opremljena za učinkovit nadzor velikih prekograničnih financijskih institucija sa složenim poslovnim

četvrtak, 8. listopada 2020.

modelima koji uključuju različite jurisdikcije u trećim zemljama i višestruke korporativne slojeve; poziva da se iz tog slučaja izvuku zaključci kada je riječ o daljnjem razvoju regulatornog i nadzornog okvira EU-a, a posebno akcijskog plana za uniju tržišta kapitala; smatra da bi se u tim zaključcima trebalo pozabaviti pitanjem je li se izravnim nadzorom na europskoj razini u određenim područjima mogao spriječiti taj neuspjeh te bi li ambiciozna reforma upravljanja europskim nadzornim tijelima, s jačom ulogom u smanjenju postojećih prepreka prekograničnim financijskim operacijama, bila opravdana; Komisiju posebice ponovno poziva da prouči načine da se poboljša funkcioniranje računovodstvenog sektora, među ostalim putem zajedničkih revizija;

37. ističe da su konkurentnost, izbor i pristup tržišnim infrastrukturama diljem EU-a temeljna načela na kojima se bazira raznolikost mehanizama trgovanja u uniji tržišta kapitala, osim ako bi se takvim pristupom ugrozila financijska stabilnost; sa zabrinutošću primjećuje da se tijekom proteklih godina sve veći udio trgovinskih tokova prebacio na mjesta trgovanja s ograničenim zahtjevima u pogledu transparentnosti te ističe da takvo trgovanje istinski ne doprinosi utvrđivanju cijena; napominje da su razine bilateralnog trgovanja izvan mjesta trgovanja i dalje visoke; zalaže se za istinski pomak prema konkurentnom trgovanju u okvirima burze na europskim tržištima vlasničkih instrumenata i izvedenica, uz istodobno jamčenje ravnopravnih uvjeta za različita mjesta trgovanja;

38. smatra da dobro financirani subjekti civilnog društva i predstavnici potrošača u području financijskih usluga mogu kreatorima politika i regulatornim tijelima pružiti neprocjenjiv uvid i neovisnu procjenu;

39. ističe da je potrebno ostvariti napredak u pogledu zajedničkih europskih standarda kako bi se smanjio rizik od fragmentacije koji proizlazi iz primjene nacionalnih mogućnosti i diskrecijskih prava;

40. primjećuje da je regulacija financijskih usluga vrlo složen pothvat, koji se odvija na međunarodnoj, europskoj i nacionalnoj razini; potiče sve relevantne aktere da pronađu rješenje za tu složenost kako bi se osigurala proporcionalnost financijske regulacije i uklonila nepotrebna administrativna opterećenja; također napominje da proporcionalnost financijskih propisa ponekad može dovesti do povećane složenosti te poziva Komisiju i države članice da se obvežu na ulaganje znatnih napora u racionaliziranje i usklađivanje postojećih i budućih pravila preko postupnog ukidanja nacionalnih izuzeća kada je to primjereno i sprečavanjem preravnog donošenja propisa na temelju prava EU-a na nacionalnoj razini; ističe da se propisima s jasnim rokovima za prijelaz i postupnim ukidanjem postojećih režima može otvoriti neometan i stabilan put prema regulatornoj konvergenciji;

41. ponavlja poziv koji je u svojoj Rezoluciji od 19. siječnja 2016. o pregledu stanja i izazovima u regulaciji financijskih usluga u EU-u uputio Komisiji, a u kojem od nje traži da svakih pet godina i u suradnji s europskim nadzornim tijelima, jedinstvenim nadzornim mehanizmom (SSM) i Europskim odborom za sistemske rizike (ESRB) provede sveobuhvatnu kvantitativnu i kvalitativnu procjenu kumulativnog učinka regulacije financijskih usluga EU-a na financijska tržišta i njihove sudionike na razini EU-a i država članica kako bi se utvrdili nedostaci i rupe u zakonu, procijenila uspješnost, efektivnost i učinkovitost financijskih usluga, osiguralo da se ne koči pošteno tržišno natjecanje i razvoj gospodarstva, te da o navedenome izvijesti Parlament; izražava žaljenje zbog toga što do sada nije provedena takva procjena;

42. poziva Komisiju da predstavi detaljan plan za jačanje otpornosti financijskog ekosustava, te da pri tome izvuče pouke iz pozitivnih strana i nedostataka postojećeg pravilnika EU-a o financijskoj stabilnosti i financijskom nadzoru, koji su utvrđeni tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19; prima na znanje nedavne preporuke ESRB-a, posebno o likvidnosnim rizicima koji proizlaze iz maržnih poziva i likvidnosnim rizicima u investicijskim fondovima;

Mali ulagači

43. ističe činjenicu da bez široke baze ulagača nema ni zdravog tržišta; zabrinut je zbog tog što je angažman malih ulagača na financijskim tržištima i dalje slab; konstatira da je potrebno povećati portfelj adekvatnih ulagačkih opcija za male ulagače; poziva na provedbu mjera za promicanje malih ulaganja s obzirom na demografske izazove s kojima se EU suočava na način da se poveća sudjelovanje malih ulagača u tržištima kapitala preko privlačnijih, transparentnijih i primjerenijih osobnih mirovinskih proizvoda; poziva na provedbu inicijativa koje su posebno usmjerene na male ulagače, a koje uključuju omogućavanje razvoja neovisnih internetskih alata EU-a za usporedbu, kako bi se malim ulagačima pomoglo da utvrde koji su proizvodi za njih najprikladniji u smislu rizika, povrata ulaganja i vrijednosti za njihove konkretne potrebe i preferencije, te koje su usmjerene na promicanje poticaja za konkurentne proizvode u području okolišnih, socijalnih i upravljačkih kriterija i proizvode koji su obično povezani s većom vrijednošću za novac;

četvrtak, 8. listopada 2020.

44. izražava žaljenje i zabrinutost zbog toga što su odredbe o zaštiti potrošača i ulagača u nekoliko sektorskih zakonodavnih akata EU-a o financijskim uslugama loše usklađene, što dovodi do nepotrebne složenosti za financijske posrednike i male ulagače; poziva Komisiju da usvoji horizontalniji i usklađeniji pristup zaštiti potrošača i ulagača u zakonodavstvu EU-a o financijskim uslugama, prilagođen zelenoj i digitalnoj transformaciji, kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna razina zaštite u pogledu svih financijskih proizvoda i pružatelja financijskih usluga;

45. ističe važnost jačanja povjerenja ulagača u tržišta kapitala, koju omogućuje dobra zaštita ulagača, a podupiru financijski pismeni sudionici na tržištu;

46. ističe potrebu za ravnopravnim uvjetima za poduzeća koja pružaju financijske usluge i poduzeća koja se bave digitalnom tehnologijom, pod uvjetom da se ne primjenjuje jedno rješenje za sve; naglašava da bi se svim poduzećima trebao omogućiti pristup financijskim tržištima u skladu s načelom „ista pravila za istu vrstu poslovanja“; napominje da je to načelo posebno važno u područjima financijske tehnologije i financijskih inovacija te da bi uzajamni pristup financijskim podacima trebao biti u ravnoteži s potrebom za ravnopravnim uvjetima za sve pružatelje usluga i sve vrste proizvoda;

47. naglašava da je jedinstveno tržište maloprodajnih financijskih usluga u velikoj mjeri nedovoljno razvijeno; konstatira da je prekogranična kupnja proizvoda maloprodajnih financijskih usluga kao što su hipotekarni krediti ili proizvodi osiguranja vrlo neuobičajena i puna prepreka; smatra da bi sudionici na maloprodajnom tržištu trebali moći lako iskoristiti prednosti jedinstvenog tržišta kako bi ostvarili prekogranični pristup proizvodima maloprodajnih financijskih usluga u cilju osiguravanja većeg izbora i boljih proizvoda; poziva Komisiju da izradi novi akcijski plan za maloprodajne financijske usluge kojim se utvrđuje ambiciozna strategija za uklanjanje prepreka za prekogranične maloprodajne financijske usluge, uz ukidanje nepotrebnih i prekomjernih naknada za takve usluge;

48. poziva da se unaprijedi objavljivanje i usporedivost ključnih informacija i da se uklone obmanjujuće informacije u zakonodavstvu o upakiranim investicijskim proizvodima za male ulagatelje (PRIIP-ovi), što bi se trebalo riješiti u sljedećoj reviziji; očekuje da će se u zakonodavstvu o PRIIP-ovima 2. razine u pogledu ključnih informacija za ulagače poštovati zakonodavstvo 1. razine, posebno u pogledu pružanja točnih, poštenih, jasnih i nezavaravajućih predugovornih informacija i metodologija povezanih sa scenarijima uspješnosti, kao i jamčenja usporedivosti različitih investicijskih proizvoda; napominje da je važno osigurati da informacije o prijašnjim rezultatima budu dostupne ulagačima, ali i da se prijašnji rezultati ne mogu upotrijebiti kao pokazatelj za predviđanje budućih povrata ulaganja; izražava žaljenje zbog kašnjenja u donošenju zakonodavstva o PRIIP-ovima 2. razine, koje će se preklapati s prvom revizijom PRIIP-ova, čime se povećavaju pravna nesigurnost i troškovi za dionike; ustraje u tome da bi se predstojećom revizijom trebali predvidjeti standardizirani i strojno čitljivi dokumenti o objavi, čime bi se omogućila usporedivost na digitalno pristupačan način; poziva Komisiju i europska nadzorna tijela da usklade svoje prijedloge za izmjene 1. i 2. razine na način kojim se jamči visok stupanj predvidljivosti i za posrednike i za male ulagače;

49. apelira na Komisiju da razjasni razliku između profesionalnih i malih ulagača na svim razinama MiFID-a i tako omogućiti da se postupanje s klijentima prilagodi u skladu s njihovim znanjem i iskustvom na tržištima; smatra da je važno malim ulagačima omogućiti da ih se, na njihov zahtjev i u skladu s jasnim kriterijima, smatra profesionalnim ulagačima; traži od Komisije da razmotri bi li uvođenje kategorije poluprofesionalnih ulagača bolje odgovaralo stvarnosti sudjelovanja na financijskim tržištima te da na temelju svojih nalaza ocijeni je li uvođenje takve kategorije potrebno ili ne; alternativno tome, traži od Komisije da razmotri veću fleksibilnost u kategorizaciji klijenata, i to putem mogućnosti izuzeća za određene obveze i mogućnosti odabira sudjelovanja za određene klijente, ili da postojeće kriterije za profesionalne ulagače učini učinkovitijima;

50. prima na znanje da je trenutačni okvir za izvještavanje u okviru MiFID-a II i Uredbe o infrastrukturi europskog tržišta (EMIR) vrlo skup i složen te da ometa učinkovitost sustava; smatra da bi trebalo razmotriti njegovo pojednostavljenje, pri čemu se u potpunosti treba uzeti u obzir postojeće iskustvo, razmotriti pojednostavljenja zakonodavstva i zajamčiti da se time ni na koji način neće ugroziti ciljeve MiFID-a II i EMIR-a te da se ne narušavaju pravila o integritetu tržišta, transparentnosti, zaštiti potrošača i financijskoj stabilnosti;

51. poziva na izmjene zakonodavstva kako bi se osigurao pristup neovisnom savjetovanju financijskih posrednika bez neopravdanog promicanja internih financijskih proizvoda i uz detaljnu ocjenu proizvoda niza proizvođača te kako bi se osiguralo pošteno i transparentno stavljanje financijskih proizvoda na tržište; napominje da je ESMA-in stav o mogućoj

četvrtak, 8. listopada 2020.

zabrani poticaja nijansiran te poziva Komisiju da istraži alternativne pristupe sa sličnim utjecajem na usklađivanje interesa u cijelom distribucijskom lancu; slaže se da bi trebalo dodatno ispitati ulogu poticaja u posredovanju i distribuciji kako bi se osiguralo da ne dolazi do sukoba interesa te da se ulagačima na pravedan, transparentan i primjeren način pružaju financijski savjeti;

52. ističe da je tajna kupnja važan nadzorni alat kojim se može znatno poboljšati dosljednost i učinkovitost zaštite potrošača diljem EU-a; poziva ESMA-u da u potpunosti iskoristi svoje nove koordinacijske ovlasti na način da promiče primjenu tajne kupnje diljem EU-a kako bi se utvrdile zavaravajuće prodajne prakse i kako bi se osiguralo da u slučaju bilo kakvih neusklađenosti s pravilima o zaštiti potrošača i poslovnom ponašanju uslijede odgovarajuće mjere;

53. predlaže Komisiji da razmotri mogućnost uspostave individualnih štednih računa EU-a, kao nadopunu nacionalnim režimima, kojim bi se mogla prevladati fragmentacija nacionalnih tržišta preko jedinstvenog djelovanja na heterogenim tržištima, a čime bi se osigurala prenosivost i sigurnost štednje;

54. ustraje u tome da će mali ulagači biti sastavni dio programa održivog financiranja i plana održivog razvoja EU-a; poziva Komisiju da se pobrine za to da je metodologija označavanja taksonomije jasna i razumljiva malim ulagačima;

Financijsko obrazovanje

55. primjećuje da su nedostatak financijske pismenosti i manjak pristupa opsežnim javnim informacijama o financijskim tržištima među čimbenicima koji objašnjavaju nedostatak kulture privatnog vlasničkog kapitala u EU-u; ističe da je financijsko obrazovanje potrebno kako bi se potrošačima omogućilo da se upoznaju sa svojim pravima i da razumiju rizike povezane sa sudjelovanjem na financijskim tržištima, čime bi se, na temeljima većeg znanja, povjerenja i svijesti o rizicima, ubrzalo sudjelovanje malih ulagača na financijskim tržištima; apelira na Komisiju da pokrene i podrži programe u državama članicama za poticanje financijske i digitalne pismenosti s pomoću niza instrumenata, uključujući digitalne i društvene medije, kako bi uključila građane i poduzeća, posebno preko javnih agencija osnovanih u tu svrhu; poziva pružatelje financijskih usluga da u većoj mjeri olakšaju sudjelovanje malih ulagača na tržištima kapitala i da podrže nadilaženje njihove pristranosti u pogledu štednje stvaranjem kulture privatnog vlasničkog kapitala u skladu s njihovim profilom rizičnosti;

56. naglašava da je financijsko obrazovanje srednjoročni instrument čiji su učinci ograničeni zbog neizbježnih kognitivnih predrasuda, brzine promjena na financijskim tržištima i njihove složenosti; naglašava da financijsko obrazovanje ne može zamijeniti pristup pouzdanom i nepristranom profesionalnom financijskom savjetovanju; napominje da su programi radničkog dioničarstva jedan od najučinkovitijih načina povećanja financijske osviještenosti i pismenosti odraslih građana EU-a;

57. napominje da je bolja informiranost i educiranost građana o financijskim pitanjima korisna za demokratske sustave, da doprinosi stabilnosti financijskih sustava i promiče transparentnost i dužnosti financijskih institucija u pogledu informiranja; poziva Komisiju da predloži reviziju preporuke Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje te da financijsku pismenost uvede kao samostalnu ključnu kompetenciju; također potiče financijske institucije da razviju i provedu programe čiji je cilj povećanje financijske pismenosti i sposobnosti, čime se stvaraju mogućnosti za financijsku uključenost svih građana;

58. apelira na države članice kao i na, ako je primjereno, nadležna regionalna, lokalna ili druga javna tijela da razmotre uključivanje ili proširivanje financijske pismenosti u svim obrazovnim programima od škole do sveučilišta, zajedno s programima koji se stalno razvijaju i koji su prilagođeni potrebama učenika i studenata te obrazovnim programima čiji je cilj osamostaljivanje u financijskim pitanjima; predlaže da takvi programi uključuju barem osnovne financijske koncepte kao što su složene kamate, povrat ulaganja i anuiteti te razlikovanje obveznica i dionica; poziva da se financijska pismenost uključi u istraživanje u okviru Programa za međunarodnu procjenu učenika (PISA);

Digitalizacija i podaci

59. smatra da digitalizacija financijskih usluga može biti katalizator mobilizacije kapitala i da može pomoći u prevladavanju fragmentacije financijskih tržišta u EU-u uz istovremeno smanjenje prepreka i povećanje učinkovitosti nadzora; ističe da digitalizacija ne bi smjela dovesti ni do regulatorne arbitraže ni do smanjenja zaštite potrošača, smanjenja sigurnosti ili rizika za financijsku stabilnost; naglašava da bi okvir EU-a s visokim standardima kibersigurnosti, uključujući zaštitu privatnosti i zaštitu podataka, mogao doprinijeti uniji tržišta kapitala; primjećuje da digitalno financiranje sadrži snažan element toka kapitala koji privlači prekogranična ulaganja; napominje da bi takav okvir EU-a ponajprije trebao biti prilagođen digitalnom dobu i tehnološki neutralan;

četvrtak, 8. listopada 2020.

60. poziva Komisiju da radi na provedbi Akcijskog plana za digitalno financiranje radi boljeg pristupa financijskim uslugama sa širim izborom i većom učinkovitošću operacija;
61. poziva Komisiju da iskoristi predstojeća preispitivanja regulative o financijskim uslugama kako bi potaknula sudjelovanje ulagača i dioničara preko digitalnih alata;
62. ističe da europska tržišta trebaju biti konkurentna na svjetskoj razini; poziva Komisiju da stvori povoljno okruženje za inovativne i konkurentne financijske proizvode EU-a s globalnim dosegom kako bi se privukli strani kapital i ulaganja te potaknula konkurentnost EU-a na globalnim tržištima, uz istodobno održavanje visokih razina bonitetne regulacije i financijske stabilnosti; ponavlja da postoji potreba za optimiziranim i kodificiranim zastupanjem EU-a u multilateralnim organizacijama i tijelima, u skladu s Rezolucijom Parlamenta od 12. travnja 2016. o ulozi EU-a u okviru međunarodnih financijskih, monetarnih i regulatornih institucija i tijela ⁽⁸⁾;
63. ističe da kriptoinovina postaje netradicionalan kanal financiranja za MSP-ove, što se posebno odnosi na inicijalne ponude povezane s kriptovalutama koje imaju potencijal za financiranje novoosnovanih (*start-up*) i rastućih (*scale-up*) poduzeća; u tom pogledu ustraje u tome da su potrebne jasne i dosljedne smjernice na razini EU-a o primjenjivosti postojećih regulatornih i bonitetnih postupaka na kriptoinovinu koja se smatra financijskim instrumentom prema zakonodavstvu EU-a, kako bi se pružila regulatorna sigurnost i izbjegli neravnopravni uvjeti, biranje najpovoljnije jurisdikcije i regulatorna arbitraža na unutarnjem tržištu;
64. primjećuje da su se u području financijskih usluga razvile određene oligopolističke strukture te da su određena velika tehnološka poduzeća postala važni akteri na tržištu financijskih usluga; poziva Komisiju da prati i istraži kako konkurentne prednosti svojstvene tim operaterima mogu narušiti tržišno natjecanje i naštetiti interesima potrošača i inovacijama; naglašava da se, kao prvi korak, ne bi smjeli stvarati destimulirajući uvjeti za pružanje tržišnih podataka te da bi trebalo provesti sveobuhvatnu reviziju troška i dostupnosti tržišnih podataka za sve sudionike na tržištu;
65. naglašava da sigurna testna okruženja mogu biti primjeren alat za unapređenje inovacija i konkurentnosti sektora financijskih usluga; ističe da bi se za sva sigurna testna okruženja, uključujući paneuropsko sigurno testno okruženje, trebalo težiti postizanju ravnoteže između cilja poticanja inovacija i financijske stabilnosti te zaštite ulagača i potrošača, uzimajući pritom u obzir veličinu, sistemsku važnost i prekograničnu aktivnost dotičnih poduzeća; traži od Komisije da na temelju iskustva stečenog u okviru Europskog foruma centara za poticanje inovacija (EFIF) ocijeni bi li zajednički okvir EU-a za paneuropsko sigurno testno okruženje za financijske usluge donio dodatne koristi za financijske inovacije;
66. poziva da se napori usmjere na očuvanje jednakih uvjeta na temelju prekograničnog pristupa podacima i visoke razine zaštite podataka i privatnosti potrošača, čime bi okvir EU-a, s visokim standardima kibersigurnosti, pogodio unij tržišta kapitala;

Uloga EU-a na globalnim tržištima

67. ističe da se Europa natječe za kapital na globalnom tržištu te da su zbog toga dublja, integriranija, dobro regulirana, stabilna, učinkovita i otporna europska tržišta kapitala presudna za zaštitu ekonomskog suvereniteta Europe, poticanje upotrebe eura u trećim zemljama i privlačenje stranih ulagača; smatra da je zbog izlaska Ujedinjene Kraljevine iz EU-a taj cilj još važniji i da bi ga trebalo ostvarivati u skladu s transparentnim kriterijima koji se temelje na pravilima, a ne od slučaja do slučaja;
68. ponovno ističe da se zakonodavstvom EU-a predviđa mogućnost da se pravila trećih zemalja smatraju istovjetnima na osnovi tehničke, proporcionalne i na riziku utemeljene analize te da se takve odluke trebaju donositi delegiranim aktom; podsjeća da EU može jednostrano povući bilo koju odluku o istovjetnosti i da bilo kakvo odstupanje od regulatornih standarda EU-a treba pomno pratiti; poziva Komisiju da u suradnji s europskim nadzornim tijelima i, prema potrebi, s nacionalnim nadležnim tijelima uspostavi dinamičan sustav praćenja režima istovjetnosti u pogledu slučajeva regulatornih i nadzornih razlika u pogledu trećih zemalja koje bi mogle dovesti do potencijalnih rizika za EU u smislu financijske stabilnosti, transparentnosti tržišta, cjelovitosti tržišta, zaštite ulagača i potrošača te ravnopravnih uvjeta; ističe da bi Komisija trebala imati na raspolaganju hitne postupke za povlačenje odluka o istovjetnosti u slučaju da je potrebno brzo djelovati, imajući pritom na umu moguće posljedice hitnog povlačenja odluke o istovjetnosti; naglašava da je potrebno

⁽⁸⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 76.

četvrtak, 8. listopada 2020.

osigurati da nadzorna tijela EU-a imaju izravne nadzorne ovlasti u slučaju da aktivnosti određenih poduzeća iz trećih zemalja priznatih u okviru EU-a o istovjetnosti mogu utjecati na financijsku stabilnost, uređenost tržišta ili zaštitu ulagača;

69. podsjeća da je potrebno osigurati interoperabilnost regulatornog okvira EU-a s međunarodno dogovorenim načelima Bazelskog odbora za nadzor banaka i Odbora za financijsku stabilnost;

70. poziva na djelovanje u svrhu jačanja međunarodne uloge i upotrebe eura i to preko dovršenja ekonomske i monetarne unije, unije tržišta kapitala i bankovne unije, podupiranja razvoja referentnih vrijednosti u euru za burze robe i jačanja uloge eura kao referentne valute;

71. smatra da bi trebalo zajamčiti ravnopravne uvjete u budućim odnosima s Ujedinjenom Kraljevinom nakon prijelaznog razdoblja, čime se promiče stabilnost financijskih tržišta EU-a.

72. potiče financijski sektor EU-a da se pripremi na brojne tehničke izazove s kojima će se suočiti pri preseljenju svojih operacija iz Londona u EU; podsjeća da su ESB, ESRB, europska nadzorna tijela i Komisija zaključili da će sudionicima na tržištu trebati najmanje 18 mjeseci da realno smanje svoju izloženost središnjim drugim ugovornim stranama iz Ujedinjene Kraljevine; u tom kontekstu prima na znanje odluku Komisije da u slučaju Brexita bez dogovora Ujedinjenoj Kraljevini dodijeli status istovjetnosti u trajanju od 18 mjeseci; podsjeća da Komisija u bilo kojem trenutku može jednostrano povući odluke o istovjetnosti, posebno ako se okviri trećih zemalja počnu razlikovati i ako uvjeti za istovjetnost više ne budu ispunjeni;

o

o o

73. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, europskim nadzornim tijelima i Europskoj središnjoj banci.
